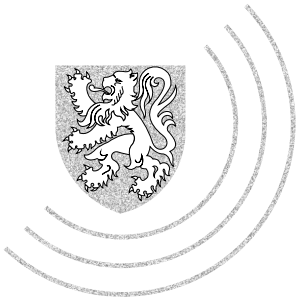
V L A A M S P A R L E M E N T

stuk **20-A** (2009-2010) – Nr. 1
ingediend op 21 mei 2010 (2009-2010)

Verslag

van het Rekenhof

over het onderzoek van de aanpassing van de Vlaamse begroting 2010

verzendcode: BEG

REKENHOF

Onderzoek van de aanpassing van de Vlaamse begroting 2010

Verslag van het Rekenhof
aan het Vlaams Parlement

Goedgekeurd in de
Nederlandse kamer van het Rekenhof
op 20 mei 2010

Inhoud

Inleiding 5

1 Macrobudgettaire aspecten 6

1.1 Economische groei- en inflatieparameters 6

1.1.1 Begrotingsaanpassing 2010 6

1.1.2 Meerjarenbegroting 2011-2014 6

1.2 Begrotingsnormering - houdbaarheid van de financiën 7

1.2.1 Begrotingsaanpassing 2010 7

1.2.2 Meerjarenbegroting 2011-2014 8

1.2.3 Schuldevolutie 9

2 Voorzichtigheid van de raming van de ontvangsten 11

2.1 Algemeen 11

2.2 Gedeelde en samengevoegde belastingen, inclusief dotatie kijk- en luistergeld 12

2.3 Gewestbelastingen, geïnd door de federale overheid 16

2.4 Gewestbelastingen eigen inning 18

2.5 Andere ontvangsten 18

3 Analyse van de uitgaven, inclusief diensten met afzonderlijk beheer, Vlaamse openbare instellingen en agentschappen 19

3.1 Algemeen 19

3.2 Beleidsdomein Financiën en Begroting 19

3.3 Beleidsdomein Internationaal Vlaanderen 21

3.4 Beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie 21

3.5 Beleidsdomein Onderwijs en Vorming 22

3.6 Beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 22

3.7 Beleidsdomein Werk en Sociale Economie 23

3.8 Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie 24

3.9 Beleidsdomein Hogere entiteiten 24

Inleiding

Het Rekenhof ontving, met uitzondering van enkele nagezonden programmatoelichtingen, alle begrotingsdocumenten over de begrotingsaanpassing op 30 april 2010. In de loop van het onderzoek bleek echter dat niet alle voorgelegde documenten de finale versies waren, zodat het Rekenhof genoodzaakt is enig voorbehoud bij zijn opmerkingen te formuleren.

Ook de meerjarenbegroting en het ontwerp van programmadecreet werden op dezelfde datum aan het Rekenhof overgelegd. Het Rekenhof heeft ook die documenten in het begrotingsonderzoek betrokken, de meerjarenbegroting als verlengstuk van de algemene toelichting([1]) (zie hoofdstuk 1, macrobudgettaire aspecten), het ontwerp van programmadecreet samen met de begrotingsdocumenten waar het betrekking op heeft (zie hoofdstuk 2, raming van de ontvangsten en 3, analyse van de uitgaven).

Het Rekenhof kreeg echter nog geen systematische inzage in de begrotingsvoorbereidende documenten (begrotingsvoorstellen van de departementen en agentschappen, adviezen van de Inspectie van Financiën, verslagen van de bilaterale vergaderingen), wat de beoordeling van de ontvangsten- en uitgavenramingen bemoeilijkt.

[1] Volgens de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit maakt de meerjarenraming immers deel uit van de algemene toelichting.

1 Macrobudgettaire aspecten

1.1 Economische groei- en inflatieparameters

1.1.1 Begrotingsaanpassing 2010

De Vlaamse Regering is bij de opmaak van de aangepaste begroting uitgegaan van een economische groei van 1,4% en een inflatie van 1,6%. Dat zijn de parameters die het Federaal Planbureau heeft geraamd in de economische begroting van februari 2010. De bijstelling van de groeiparameter van 0,4% bij de initiële begroting (raming Federaal Planbureau van september 2009) naar 1,4% is de belangrijkste verklaring voor de geraamde meerontvangsten.

	econ. groei 2010	inflatie 2010
FP – raming 09/2009	0,4 %	1,5 %
FP – raming 02/2010	1,4 %	1,6 %

Het toegenomen optimisme over de economische groei vindt bevestiging in de ramingen voor België van internationale organisaties zoals de Europese Commissie, de OESO en het IMF.

	econ. groei 2010	inflatie 2010
EC – raming 10/2009	0,6 %	1,3 %
OESO – raming 11/2009	0,8 %	1,0 %
IMF – raming 04/2010	1,2 %	1,6 %
EC – raming 05/2010	1,3 %	1,6 %

1.1.2 Meerjarenbegroting 2011-2014

De Vlaamse Regering raamt de verdere evolutie van de economische parameters in de periode van 2011 tot en met 2014 als volgt:

	economische groei	inflatie
2011	1,7 %	1,7 %
2012	2,2 %	1,8 %
2013	2,1 %	1,7 %
2014	2,2 %	1,7 %

Ook het IMF ziet voor België een toenemende economische groei, zij het een meer geleidelijke (raming van april 2010):

	economische groei	inflatie
2011	1,3 %	1,5 %
2012	1,6 %	1,5 %
2013	1,7 %	1,6 %
2014	1,8 %	1,7 %

1.2 Begrotingsnormering - houdbaarheid van de financiën

Luidens het regeerakkoord wenst de Vlaamse Regering dat Vlaanderen ook in de toekomst financieel gezond blijft. Zij volgt dan ook een besparingspad voor de uitgaven dat in 2011 een begrotingsevenwicht moet opleveren. Voor de periode 2012-2014 streeft zij een begrotingsevenwicht na, maar geen overschotten.

1.2.1 Begrotingsaanpassing 2010

Tabel V.1 van de algemene toelichting berekent het ESR-vorderingensaldo van de Vlaamse overheid, na correcties, op een tekort van 495.142 duizend EUR. Dat is een lichte wijziging in min van het saldo waarin de initiële begroting voorzag (tekort van 491.174 duizend EUR).

De opmerkingen die het Rekenhof bij de initiële begroting formuleerde, blijven grotendeels gelden.

Zo wordt in de voorstelling van de Vlaamse Regering het saldo in belangrijke mate positief beïnvloed door de ontvangst (terugstorting) van 500 miljoen EUR van het Egalisatiefonds, dat het jaar voordien met hetzelfde bedrag uit de algemene uitgavenbegroting werd gestijfd. Aangezien het Egalisatiefonds echter tot de consolidatiekring van de Vlaamse overheid behoort, kunnen die verrichtingen in principe geen impact hebben op het ESR-vorderingensaldo.

Ook het bedrag van de onderbenutting van de uitgaven, geraamd op 456 miljoen EUR, heeft een belangrijke positieve invloed op het ESR-vorderingensaldo. Noch de samenstelling of berekening ervan, noch de wijziging tegenover het initieel geraamde bedrag, is toegelicht. Uit de tekst van de algemene toelichting blijkt dat het bedrag eerder is vastgesteld in functie van het beoogde vorderingensaldo, dan op basis van een objectieve berekening. In de algemene toelichting geeft de Vlaamse Regering toe dat een aantal elementen wijzen op een mogelijke overschatting van de onderbenutting. Daarom heeft zij besloten een onderbenuttingsbuffer van 190 miljoen EUR aan te leggen, die zij pas zal vrijgeven als blijkt dat de begrotingsdoelstelling wordt gehaald. Daarmee wordt de onderbenutting van de uitgaven een doelstelling in plaats van

een gegeven dat voortvloeit uit de begrotingsuitvoering. Dat is moeilijk in overeenstemming te brengen met het begrotingsstreven de uitgaven zo juist mogelijk in te schatten. Hoe het bedrag van de buffer is vastgesteld en waar de buffer concreet in de begrotingsdocumenten is terug te vinden, wordt niet uiteengezet.

Het Rekenhof heeft het departement Financiën en Begroting daarom nadere informatie gevraagd over de geraamde onderbenutting en de onderbenuttingsbuffer. Uit het antwoord van het departement blijkt dat het de onderbenutting voor 2010 objectief heeft geraamd op 256,1 miljoen EUR. Het heeft daar de provisie lonen onderwijs (9,5 miljoen EUR) aan toegevoegd, waarvan het verwacht dat die niet nodig zal zijn. Zo kwam het departement tot een totale onderbenutting van, afgerond, 266 miljoen EUR. Het bedrag van 456 miljoen EUR dat de algemene toelichting opgeeft, is dus niet het resultaat van een effectieve raming, maar een vooropstelling in functie van het beoogde vorderingensaldo. Het bedrag van de zogenaamde onderbenuttingsbuffer van 190 miljoen EUR is het verschil tussen de verwachte en de vooropgestelde onderbenutting. De buffer zou worden gerealiseerd door in het financieel systeem van de Vlaamse Gemeenschap 190 miljoen EUR beleids- en betaalkredieten te blokkeren en die pas vrij te geven zodra het te realiseren vorderingensaldo met zekerheid zal worden gehaald.

Het is niet duidelijk of de onderbenuttingsbuffer zal leiden tot een bijkomende onderbenutting, dan wel of hij zal samenvallen met de verwachte onderbenutting. In dat verband heerst overigens onduidelijkheid bij de instellingen([2]).

1.2.2 Meerjarenbegroting 2011-2014

Tabel V.1 van de meerjarenbegroting berekent het ESR-vorderingensaldo van de Vlaamse overheid over de resterende periode van de legislatuur. Voor het jaar 2011 zou er een evenwicht zijn; voor de jaren nadien een beperkt, maar toenemend positief saldo, rekening houdend met, enerzijds, de negatieve impact van de toenemende uitgaven voor nieuw beleid en, anderzijds, de positieve impact van:

- de toenemende ontvangsten ten gevolge van conjunctureel herstel;
- ontvangsten van de financiële instellingen die de Vlaamse overheid in de vorige legislatuur heeft ondersteund;
- de onderbenutting van de uitgaven;
- specifieke besparingsmaatregelen.

[2] Zie de opmerking over de VDAB, waarvan de raad van bestuur de aanpassing van de begroting niet goedkeurde (punt 3.7).

De uitgaven voor nieuw beleid stijgen ten opzichte van 2009 in 2014 tot 1 miljard EUR([3]). In tegenstelling tot vorige meerjarenbegrotingen, geeft de onderhavige meerjarenbegroting geen toelichting bij de mogelijke invulling van dit nieuw beleid na 2010. Een deel van de beleidsmarge zal moeten dienen voor de budgettaire invulling van het Masterplan 2020 (beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken), dat nog niet in de meerjarenbegroting werd verrekend.

Over de mate waarin de conjunctuur zich in de volgende jaren zal herstellen, lopen de ramingen uiteen. De Vlaamse Regering volgt de ramingen van het Federaal Planbureau.

De geraamde ontvangsten van de financiële instellingen zijn aanzienlijk (tot 327,5 miljoen EUR per jaar – zie tabel M.2), vooral dankzij de 8,5%-vergoeding van KBC voor de zogenaamde *perpetual loans*. De regering gaat er dus vanuit dat KBC voor elk van de jaren 2011 tot en met 2014 een dividend zal uitkeren. Voor de jaren waarin KBC dat niet doet, is de bank er echter niet toe gebonden de Vlaamse Gemeenschap te vergoeden. Dat zou een belangrijke vermindering van de geraamde ontvangsten meebrengen([4]).

De meerjarenbegroting berekent de onderbenutting voor de jaren 2011 tot 2014 op 1,37%, dat is het reële onderbenuttingspercentage voor 2009. Daarbij moet de begroting vanaf 2011 ook nog de bijkomende jaarlijkse besparing van 200 miljoen EUR in rekening brengen die bij de vorming van de Vlaamse Regering is afgesproken. Daarvoor wordt een correctielijn op het vorderingensaldo ingevoerd. Die bijkomende besparingen kunnen een negatieve impact hebben op de haalbaarheid van de berekende onderbenutting.

1.2.3 Schuldevolutie

De tabel bij de middelenbegroting voorziet in 1.330.976 duizend EUR leningopbrengsten, wat overeenstemt met het begrotingssaldo exclusief schuldaflossing. De schuldaflossing is beperkt tot 2.254 duizend EUR (titel III van de tabel bij de algemene uitgavenbegroting). Daaruit kan een theoretische schuldtoename van ruim 1,3 miljard EUR worden afgeleid. De algemene toelichting en de meerjarenbegroting ramen de effectieve toename van de directe schuld voor 2010 op 1,1 miljard EUR. Dat is aannemelijk gelet op, onder meer, de onderbenutting van de uitgavenkredieten. Vanaf 2011 zou de schuld op een min of meer stabiel niveau blijven.

3 Zie tabel I.1 – de bovengrens van 1,4 miljard EUR lijkt voorlopig niet haalbaar zonder tot een negatief vorderingensaldo te leiden.

4 Overigens houdt noch de aangepaste begroting, noch de meerjarenbegroting rekening met een (gedeeltelijke) terugbetaling door KBC wegens de onzekerheid daarover.

In tegenstelling tot de toelichting bij de ontvangsten en uitgaven bevat die bij de schuld geen geconsolideerde gegevens. De gewaarborgde schuld wordt evenmin toegelicht. Er is voorts, gelet op de onzekerheid erover, nog geen rekening gehouden met een eventuele terugbetaling door KBC en de daarmee samenhangende mogelijkheid tot schuldaflossing([5]).

Het begrip *impliciete schuld* komt op zich niet meer in de begrotingsdocumenten voor, noch in de algemene toelichting, noch in de meerjarenbegroting. De algemene toelichting wijst wel op een inkrimping van het verschil tussen de geraamde beleids- en betaalkredieten in vergelijking met de initiële begroting voor een bedrag van ruim 120 miljoen EUR. De aangepaste begroting van het Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven (FFEU) voorziet daarenboven in 22 miljoen EUR extra betaalkredieten. Volgens grafiek U.2 van de meerjarenbegroting zouden de betaalkredieten, inclusief het FFEU, vanaf 2012 meer bedragen dan de beleidskredieten, wat tot een afbouw van de impliciete schuld kan leiden.

Het Rekenhof heeft in de vorige jaren naar aanleiding van PPS en alternatieve financiering regelmatig gewezen op de opbouw van betaalverplichtingen buiten de begroting. Het heeft aanbevolen:

- de evolutie van die verplichtingen toe te lichten (middels een uitbreiding van het hoofdstuk schuldbeheer van de algemene toelichting tot een toelichting bij alle relevante kerncijfers van de Vlaamse overheid en hun evolutie, inclusief de opbouw van off-budgetverplichtingen);
- in een afzonderlijk hoofdstuk van de meerjarenbegroting de budgettaire impact weer te geven van verbintenissen waarvan de uitvoering de termijn van de meerjarenbegroting overschrijdt.

De voorgelegde begrotingsdocumenten, in het bijzonder de algemene toelichting en de meerjarenbegroting, voldoen niet aan die aanbevelingen.

[5] Cfr. de evaluatie van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) over het begrotingsbeleid 2010 van de Vlaamse Gemeenschap.

2 Voorzichtigheid van de raming van de ontvangsten

2.1 Algemeen

Het ontwerp van aangepaste middelenbegroting 2010 raamt het totaal van de middelen op 24.067.753 duizend EUR. Exclusief de leningopbrengsten bedraagt de raming 22.736.777 duizend EUR.

De onderstaande tabel bevat een overzicht van de verschillende ontvangstencategorieën en een vergelijking van de aangepaste raming voor 2010 met de initiële raming voor 2010, met de aangepaste middelenbegroting 2009 en met de ontvangsten in de algemene rekening van 2008.

(in duizenden EUR)

Omschrijving	2008 uitvoering (AR)	2009 aanpassing	2010 initieel	2010 aanpassing	Aandeel in totaal (excl. lening-opbrengsten)	Wijziging t.o.v. 2008 uitvoering (= 100)	Wijziging t.o.v. 2009 aanpassing (= 100)	Wijziging t.o.v. 2010 initieel (= 100)
Algemene ontvangsten (exclusief lening-opbrengsten)								
Gedeelde en samengevoegde belastingen, inclusief dotatie kijk- en luistergeld	17.623.576	17.286.651	16.984.749	17.196.449	75,6%	97,6	99,5	101,2
Andere transferten en dotaties van de federale overheid	331.116	358.629	340.929	349.597	1,5%	105,6	97,5	102,5
Gewestbelastingen, nog geïnd door de federale overheid	4.237.084	3.983.198	4.013.536	4.204.896	18,5%	99,2	105,6	104,8
Gewestbelastingen, eigen inning	87.110	81.964	85.061	84.491	0,4%	97,0	103,1	99,3
Andere niet-fiscale ontvangsten	200.209	150.102	859.070	788.972	3,5%	394,1	525,6	91,8
Subtotaal algemene ontvangsten (exclusief leningopbrengsten)	**22.479.095**	**21.860.544**	**22.283.345**	**22.624.405**	**99,5%**	**100,6**	**103,5**	**101,5**
Subtotaal toegewezen ontvangsten	**120.684**	**117.427**	**113.066**	**112.372**	**0,5%**	**93,1**	**95,7**	**99,4**
Subtotaal algemene en toegewezen ontvangsten	**22.599.779**	**21.977.971**	**22.396.411**	**22.736.777**	**100,0%**	**100,6**	**103,5**	**101,5**
Lening-opbrengsten	**0**	**5.368.755**	**1.175.340**	**1.330.976**			**24,8**	**113,2**
Algemeen totaal	**22.599.779**	**27.346.726**	**23.571.751**	**24.067.753**		**106,5**	**88,0**	**102,1**

De algemene toelichting vermeldt behalve de ramingen voortaan ook de recente evolutie in percentages en absolute bedragen van de belangrijke ontvangstencategorieën. Voor de gewestbelastingen vermeldt de toelichting ook de reële ontvangsten in 2009.

In vergelijking met de initiële begroting 2010 stijgen de middelen, exclusief leningopbrengsten, in de aangepaste begroting 2010 met 340.366 duizend EUR (+1,5%) opnieuw tot meer dan 22,7 miljard EUR. Na de sterke daling in 2009 komen de ontvangsten dus terug op het niveau (+0,5%) van de reële ontvangsten in 2008.

Net als in de initiële raming, bevatten de aangepaste middelen 2010 (in de *andere niet-fiscale ontvangsten*) een ontvangst van 500 miljoen EUR vanuit het Egalisatiefonds (vzw Vlaams Pensioenfonds), met hetzelfde bedrag gestijfd vanuit de aangepaste uitgavenbegroting 2009. Deze operatie, waarbij 500 miljoen EUR langs een tussenstation passeert, resulteert in een lager geraamd begrotings- en vorderingensaldo 2009 en in een hoger saldo voor 2010. Op die wijze wil de Vlaamse Regering in de begroting 2010 de negatieve afrekening 2009 van de krachtens de bijzondere financieringswet (BFW)([6]) toegekende bedragen neutraliseren.

De ramingen zijn voorzichtig.

De onderstaande paragrafen gaan verder in op de belangrijkste ontvangstencategorieën.

2.2 Gedeelde en samengevoegde belastingen, inclusief dotatie kijk- en luistergeld

De gedeelde en samengevoegde belastingen die Vlaanderen op grond van de BFW van de federale overheid ontvangt, vormen het hoofdbestanddeel van de middelen. De aangepaste begroting 2010 raamt ze, inclusief de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld, op 17.196.449 duizend EUR (of 75,6% van het totaal van de middelen)([7]). De onderstaande tabel schetst de recente evolutie van deze middelen.

6 Bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en Gewesten.

7 Exclusief de opbrengsten van leningen.

(in duizenden EUR)

Omschrijving	2008 uitvoering (AR)	2009 aanpassing	2010 initieel	2010 aanpassing	Wijziging t.o.v. 2008 uitvoering (= 100)	Wijziging t.o.v. 2009 aanpassing (= 100)	Wijziging t.o.v. 2010 initieel (= 100)
Gedeelde belastingen	11.419.396	11.203.481	11.010.370	11.146.598	97,6	99,5	101,2
Samengevoegde belastingen	5.689.052	5.551.153	5.443.940	5.519.417	97,0	99,4	101,4
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld (artikel 47bis bijzondere financieringswet)	515.128	532.017	530.439	530.434	103,0	99,7	100,0
Totaal	**17.623.576***	**17.286.651***	**16.984.749**	**17.196.449**	**97,6**	**99,5**	**101,2**
Bij consequente toepassing BFW	*17.391.876****	*17.518.351****					

* De federale overheid had de vermoedelijke afrekening 2008 al verrekend in de door te storten bedragen 2008, in plaats van ze, zoals kon worden verwacht, op te nemen in de begroting 2009. Die storting in 2008 had tot gevolg dat de reële ontvangsten in 2008 de aangepaste raming met 231,7 miljoen EUR overtroffen. De begroting 2009 was initieel met hetzelfde bedrag overschat. De aangepaste begroting van 2009 ging voor de definitieve afrekening 2008 echter wel uit van dezelfde afrekeningsbasis als de federale overheid. Omdat de aangepaste middelenbegroting 2009 ook dezelfde parameters gebruikte als de federale overheid, komen de erin geraamde ontvangsten overeen met de verwachte stortingen van de federale overheid. Bij een consequente toepassing van de BFW zou een bedrag van 231,7 miljoen EUR in 2009 zijn ontvangen in plaats van in 2008.

De raming in de aangepaste middelenbegroting 2010 is in principe de som van de definitieve afrekening van het vorige jaar (2009) en het aangepaste bedrag van het lopende jaar (2010). Het aangepaste bedrag 2010 is de raming van het bedrag 2010 aan de hand van de parameters van het voorjaar 2010. De definitieve afrekening 2009 is doorgaans het verschil tussen, enerzijds, het definitieve bedrag 2009 berekend volgens de in het voorjaar 2010 gekende parameters, en, anderzijds, het aangepaste bedrag 2009 dat werd bepaald bij de aanpassing van de begroting 2009.

De onderstaande tabel bevat in detail de ramingen in het ontwerp van aangepaste middelenbegroting 2010. Die ramingen zijn dus gelijk aan de middelen die Vlaanderen in 2010 van de federale overheid moet ontvangen([8]). De voetnoten onder de tabel vermelden de daarbij gebruikte parameters.

8 Tekstvoorstel wetsontwerp houdende aanpassing van de rijksmiddelenbegroting van het begrotingsjaar 2010 (Kamer van Volksvertegenwoordigers, DOC 52 0000/000.)

(in duizenden EUR)

Gewest	Vlaamse begroting	RMB
Samengevoegde belastingen		
Basisbedrag zonder Lambermont		
Art. 33 BFW	8.145.845	
Art. 35 ter BFW	63.129	
Negatieve term		
Art. 33 bis BFW	-2.639.612	
Extra-middelen		
Art. 35 quater tot septies	71.740	
Definitieve afrekening 2009	-121.685	
Totaal gewest	**5.519.417**	
CK012 samengevoegde belastingen	**5.519.417**	
Art. 7 aanpassing RMB		**5.519.418**
Gemeenschap **Gedeelde belastingen**		
Totaal PB gemeenschap **Art. 47 BFW**	**3.774.010**	
Basisbedrag BTW zonder Lambermont		
Art. 39 BFW	6.656.471	
Bijkomende middelen BTW		
Art. 40 bis en 40 ter BFW	963.318	
Totaal BTW gemeenschap	**7.619.789**	
Definitieve afrekening 2009	-247.201	
Totaal gemeenschap	**11.146.598**	
CI005 gedeelde belastingen	**11.146.598**	
Dotatie kijk- en luistergeld		
Art. 47 bis BFW	535.976	
Definitieve afrekening 2009	-5.542	
CI000 dotatie kijk- en luistergeld	**530.434**	
Art. 6 aanpassing RMB		**11.677.032**
Totaal aangepaste begroting 2010	**17.196.449**	**17.196.450**
Waarvan definitieve afrekening 2009	**- 374.429**	**-374.428**
Totaal 2010 exclusief de afrekening 2009	**17.570.878**	**17.570.878**

Parameters voor de vaststelling van het aangepaste bedrag 2009.
1) BBP-groei 2009: -3,00%.
2) Inflatie 2009: -0,05%.
Parameters volgens de economische begroting van 10 februari 2010.
3) Denataliteitsfactor: 102,7660 (Vl.) en 102,76598 (RMB) (waarneming 1 februari 2010 van toestand 30 juni 2008).
4) BTW-verdeelsleutel (leerlingen): 56,8608% (de telling van het aantal leerlingen in de periode van 15 januari tot 1 februari 2009 (schooljaar 2008-2009), zoals deze op 30 september 2009 door de algemene vergadering van het Rekenhof werd goedgekeurd.
5) PB-verdeelsleutel: 63,43% voor de opbrengst in het Vlaams Gewest en 65,39% voor de opbrengst in de Vlaamse Gemeenschap.
Volgens de gegevens van het aanslagjaar 2008, toestand op 30 juni 2009.
Parameters voor de vaststelling van het definitieve bedrag 2010
1) BBP-groei 2010: 1,40%.
2) Inflatie 2010: 1,60%.
Parameters volgens de economische begroting van 10 februari 2010.
3) Denataliteitsfactor: 102,944164 (waarneming 1 februari 2010 van toestand 30 juni 2009).
4) BTW-verdeelsleutel (leerlingen): 56,8608% (de telling van het aantal leerlingen in de periode van 15 januari tot 1 februari 2009 (schooljaar 2008-2009), zoals deze op 30 september 2009 door de algemene vergadering van het Rekenhof werd goedgekeurd.
5) PB-verdeelsleutel: 63,43% voor de opbrengst in het Vlaams Gewest en 65,39% voor de opbrengst in de Vlaamse Gemeenschap.
Volgens de gegevens van het aanslagjaar 2008, toestand op 30 juni 2009.

De Vlaamse en federale raming stemmen overeen. Beide overheden gebruikten dezelfde parameters.

De economische begroting van 10 februari 2010 raamt de BBP-groei in 2010 op 1,40% en in 2009 op –3,0% (in de vorige economische begroting respectievelijk 0,40% en –3,10%). In 2008 bedroeg de groei nog 1,2% (in de laatste economische begroting gecorrigeerd naar 1,0%), in 2007 nog 2,7% en in 2006 nog 3,0%. De inflatie, die in 2008 nog 4,49% bedroeg, viel in 2009 terug van de verwachte 2,7% tot –0,05%, maar wordt in 2010 weer op 1,6% geraamd.

Omdat de toebedeelde bedragen voor de toekomstige jaren telkens uitgaan van het voorbije jaar, zullen de middelen voor die latere jaren dus ook telkens miljarden euro lager uitvallen dan kon worden verwacht in 2008 of zelfs in het voorjaar 2009 bij de meerjarenbegroting 2009-2014([9]).

De nu voorgelegde meerjarenbegroting 2011-2014 gaat uit van de aangepaste bedragen voor 2010 en volgt de economische begroting van 10 februari 2010 voor de groei- en inflatieprognose voor 2011 (beide 1,70%). De groei zou nadien 2,10% à 2,20% bedragen, de inflatie 1,70% à 1,80%. De andere parameters worden constant op hun huidige waarde gehouden. De meerjarenbegroting bevat ook een sensitiviteitsanalyse, die het mogelijk maakt de impact van de wijzigingen van de parameters op de toe te kennen bedragen te berekenen.

De recente evolutie van de BTW-verdeelsleutel (aantal leerlingen) is niet gunstig voor Vlaanderen. De denataliteitsfactor daarentegen evolueert langzaam in gunstige zin([10]). De PB-verdeelsleutel voor het Vlaams Gewest, die in het aanslagjaar 2007 zakte tot 63,28% tegenover 63,31% in het aanslagjaar 2006 en 63,60% in het aanslagjaar 2005, steeg in het aanslagjaar 2008 opnieuw naar 63,43%.

9 Die meerjarenbegroting baseerde zich in januari 2009 nog op de toen reeds achterhaalde initiële ramingen voor 2009.

10 De denataliteitsfactor is voor de Vlaamse Gemeenschap nu 97,66 en voor de Franstalige Gemeenschap 102,85. In de BFW wordt enkel de hoogste factor gebruikt. Deze hogere nataliteit in de Franstalige Gemeenschap komt eveneens de Vlaamse Gemeenschap ten goede.

2.3 Gewestbelastingen, geïnd door de federale overheid

De aangepaste begroting 2010 raamt de opbrengst in 2010 van de nog *door de federale overheid geïnde gewestbelastingen* (inclusief intresten en boeten) op 4.204.896 duizend EUR. Dat is 18,5% van de middelen exclusief leningopbrengsten.

De volgende tabel geeft de evolutie van de verschillende gewestbelastingen, geïnd door de federale overheid, opgenomen in programma CK: algemene ontvangsten van de federale overheid afkomstig, voor gewestaangelegenheden, van het departement Financiën en Begroting (inclusief intresten en boeten).

(in duizenden EUR)

Gewestbelastingen, geïnd door de federale overheid (Programma CK) incl. intresten en boeten)	**2008 uitvoering (AR)**	**2009 aanpassing**	**2010 initieel**	**2010 aanpassing**	**Wijziging t.o.v. 2008 uitvoering (= 100)**	**Wijziging t.o.v. 2009 aanpassing (= 100)**	**Wijziging t.o.v. 2010 initieel (= 100)**
Registratierechten (CK000)	1.661.449	1.398.281	1.424.421	1.513.950	91,1	108,3	106,3
Registratierechten - Hypotheekrechten (CK001)	129.011	133.738	136.238	160.052	124,1	119,7	117,5
Verkeersbelasting op de autovoertuigen (CK002)	845.038	893.278	921.906	912.635	108,0	102,2	99,0
Belasting op de inverkeersstelling (CK003)	221.755	211.457	215.410	219.768	99,1	103,9	102,0
Belasting op de spelen en weddenschappen (CK004)	22.887	21.932	22.263	26.555	116,0	121,1	119,3
Belasting op de automatische ontspanningstoestellen (CK005)	32.607	33.671	34.345	30..877	94,7	91,7	89,9
Openingsbelasting op de slijterijen van gegiste dranken (pro memorie-CK006)	127	0	0	0			
Eurovignet (CK007)	58.391	113.322	94.274	94.316	161,5	83,2	100,0
Schenkingsrechten (CK013)	209.577	169.668	172.839	224.148	107,0	132,1	129,7
Successierechten en recht van overgang bij overlijden (CK014)	1.056.242	1.007.851	991.840	1.022.595	96,8	101,5	103,1
Totaal	**4.237.084**	**3.983.198**	**4.013.536**	**4.204.896**	99,2	105,6	104,8

De aangepaste begroting 2010 raamt die ontvangsten dus opnieuw ongeveer 200 miljoen EUR hoger dan de initiële begroting 2010 en de aangepaste begroting 2009, en komt zo bijna op het niveau van de gerealiseerde ontvangsten in 2008, die zelf meer dan 200 miljoen EUR onder de aangepaste raming voor 2008 lagen.

De onderstaande tabel vergelijkt de aangepaste raming voor 2010 met de raming in de toelichting bij de aangepaste (federale) rijksmiddelenbegroting 2010 en met de geëxtrapoleerde ontvangsten van het eerste trimester 2010. De tabel bevat ook de vergelijking tussen de voorlopige raming voor 2011 uit de meerjarenbegroting met de indicatieve raming voor 2011 in de toelichting bij de RMB.

(in duizenden EUR)

Gewestbelastingen, geïnd door de federale overheid (Programma CK), incl. intresten en boeten	**2010 aanpassing**	**RMB 2010 aanpassing**	**Extrapolatie ontvangsten eerste trimester 2010**	**2011 meerjaren-begroting**	**2011 indicatieve raming in RMB**
Registratierechten (CK000)	1.513.950	1.497.193	1.621.376	1.545.046	1.540.789
Registratierechten – Hypotheekrechten (CK001)	160.052	160.050	146.704	176.057	176.055
Verkeersbelasting op de autovoertuigen (CK002)	912.635	910.519	792.428	942.297	940.181
Belasting op de inverkeersstelling (CK003)	219.768	219.755	187.096	224.580	224.567
Belasting op de spelen en weddenschappen (CK004)	26.555	26.534	21.960	28.312	28.291
Belasting op de automatische ontspanningstoestellen (CK005)	30.877	30.859	*120.276*	31.374	31.356
Openingsbelasting op de slijterijen van gegiste dranken (pro memorie-CK006)	0	0	132		0
Eurovignet (CK007)	94.316	93.547	138.916	98.647	97.878
Schenkingsrechten (CK013)	224.148	224.030	222.600	224.148	224.030
Successierechten en recht van overgang bij overlijden (CK014)	1.022.595	1.003.801	948.996	1.104.284	1.084.708
Intresten en boeten		24.290			25.072
Totaal	**4.204.896**	**4.190.578**	**4.200.484**	**4.374.745**	**4.372.927**
Ontwerp aanpassing RMB, artikel 5		**4.190.577**			

De aangepaste ramingen voor 2010 zijn ongeveer 15 miljoen EUR hoger dan de federale aangepaste ramingen, maar sluiten aan bij de geëxtrapoleerde ontvangsten van het eerste trimester 2010. De raming voor 2011 uit de meerjarenbegroting sluit aan bij de indicatieve raming voor 2011 in de toelichting bij de aangepaste RMB.

De meerjarenbegroting houdt geen rekening met de minderopbrengsten van de registratierechten vanaf 2011 ingevolge het zogenaamde Breitsohlarrest: bij de aankoop van nieuwe gebouwen samen met de

grond is op die grond ook BTW verschuldigd en geen registratierechten meer. De Vlaamse Regering houdt geen rekening met de geraamde jaarlijkse minderopbrengsten van ongeveer 42,8 miljoen EUR, omdat in het overlegcomité compensaties zijn beloofd. Dat is in strijd met het uitgangspunt van de meerjarenbegroting, namelijk de bestaande toestand en rechten en verplichtingen (constant beleid), aangevuld met de beslissingen die in het kader van de formatiebesprekingen zijn genomen met betrekking tot het besparingsplan en de invulling van het nieuw beleid ter uitvoering van het regeerakkoord.

2.4 Gewestbelastingen eigen inning

Het ontwerp van programmadecreet bevat in *Hoofdstuk V - Overname van de dienst verkeersbelastingen* (de artikels 14 tot 38) een aantal wijzigingen aan het wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen en aan de wet van 27 december 1994 met betrekking tot het eurovignet. Deze bepalingen houden geen rechtstreeks verband met de begroting 2010. De Raad van State heeft ze daarom ook buiten zijn advies over het ontwerp van programmadecreet gehouden. De bepalingen worden het best in een afzonderlijk decreet geregeld, zoals artikel 58 van het reglement van het Vlaams Parlement voorschrijft. Ze horen thuis in de Vlaamse fiscale codex die de minister in zijn beleidsnota heeft aangekondigd.

2.5 Andere ontvangsten

Voor het beleidsdomein L (Leefmilieu, Natuur en Energie) zijn 143.182 duizend EUR ontvangsten ingeschreven op het ontvangstenartikel LB0 LC105 4640 voor de doorstorting vanuit de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) van de opbrengst van de vervreemding van onroerende goederen. Daarbuiten gewaagt de meerjarenbegroting 2011-2014 van een bijkomende ontvangst van 200 miljoen EUR in 2011. De operatie betreft de verkoop van gronden en rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's) van de VMM aan de NV Aquafin, die ze nu al in beheer heeft.

De initiële middelenbegroting 2010 bevatte daarvoor al 125 miljoen EUR. Het Rekenhof merkte op dat de aankoop van de VMM-activa door de NV Aquafin een verschuiving van de lasten naar de toekomst impliceert en bijkomende financieringslasten veroorzaakt. Voorts zal het Vlaams Gewest door deze operatie op lange termijn een tweede maal betalen voor dezelfde investeringen door de verhoging van de Aquafinfactuur en de daaropvolgende verhoogde bijdrage van het Vlaams Gewest aan de drinkwatermaatschappijen (langs de DAB Minafonds). Deze operatie komt neer op een debudgettering, waarvoor de NV Aquafin – die buiten de ESR-consolidatiekring valt – leningen moet aangaan en waarvan de opbrengst in 2010 en 2011 – langs de VMM – het Vlaams Gewest ten goede komt.

3 Analyse van de uitgaven, inclusief diensten met afzonderlijk beheer, Vlaamse openbare instellingen en agentschappen

3.1 Algemeen

Artikel 9

De bepalingen in dit artikel vormen een inbreuk op het principe van de annaliteit van de begroting. Ze hebben ook een negatieve invloed op de transparantie van de begroting.

Bovendien is de tekst vanuit legistiek standpunt onduidelijk. Hij bevat geen verwijzingen naar specifieke artikelen van het koninklijk besluit van 1 juli 1964 tot vaststelling van de regels van aanrekening van de budgettaire ontvangsten en uitgaven van de diensten van algemeen bestuur van de Staat, waarvan hij de titel zelfs niet vermeldt. In feite schaft deze begrotingsruiter het koninklijk besluit af.

Artikel 15

Deze bepaling treedt in werking op 1 augustus 2010. Het verdient aanbeveling achteraan het decreet in een apart artikel te voorzien dat de inwerkingtreding van dit artikel regelt, tegelijk met de schrapping van de artikelen 81, 82 en 83 van de initiële uitgavenbegroting 2010.

In de verantwoording bij dit artikel dienen de woorden “ex ante” te worden vervangen door “ex post”.

3.2 Beleidsdomein Financiën en Begroting

Kapitaalparticipaties

De initiële begroting 2010 bevatte voor het beleidsdomein Financiën en Begroting al 300 miljoen EUR nieuwe kapitaalparticipaties, waarvan het Rekenhof de uiterst beperkte toelichting opmerkte. De budgetcontrole voegt daar nog voor 173,5 miljoen EUR participaties aan toe. Het Rekenhof stelt vast dat een deel ervan tegemoetkomt aan de opmerkingen die het bij de initiële begroting heeft geformuleerd over de kredieten voor onderzoek en ontwikkeling. De toelichting bij de belangrijke kredietstijging van 120 miljoen EUR voor basisallocatie CB0 CD003 8140 (deelnemingen aan bedrijven – niet verdeeld) is echter opnieuw beperkt. De meerjarenbegroting kondigt trouwens ook voor 2011 en 2012 zonder verdere specificatie budgetten van telkens 250 miljoen EUR voor participaties aan.

De begrotingsinstructies van de Vlaamse Regering vragen nochtans expliciet de nodige detailverantwoording te verschaffen over uitgavenartikelen met ESR-code 8. Deze instructies wijzen terecht op de intentie van Eurostat en het INR om die uitgavencategorie nauwgezet te onderzoeken en waar nodig eventueel te herkwalificeren als kapitaaloverdracht (ESR-code 5), met een impact op het ESR-vorderingensaldo.

Programma CC - Algemeen

Basisallocatie CE0 CC217 7422 (Vlaamse Belastingsdienst – verwerving van overig materieel – specifieke investeringsuitgaven) werd niet toegelicht in de initiële begroting 2010, wat het Rekenhof ook heeft opgemerkt. Uit de toelichting bij de begrotingscontrole 2010 blijkt dat die basisallocatie voor de verdere ontwikkeling van het Vlaams Fiscaal Platform (VFP) in een significant bedrag aan vastleggingskredieten voorziet en in een grote verhoging van de ordonnanceringskredieten. Het Rekenhof verwijst naar de toelichting bij de initiële begroting 2010, die spreekt van een hergroepering van de totaliteit van de informaticakredieten onder vier basisallocaties, maar die deze basisallocatie niet vermeldt.

Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven (FFEU) en Vlaams Toekomstfonds

De programmatoelichtingen bij het beleidsdomein Financiën en Begroting bevatten geen toelichting bij de begrotingen van het FFEU en van het Vlaams Toekomstfonds. Nochtans zijn die begrotingen in belangrijke mate aangepast.

De aangepaste begroting van het FFEU bevat twee nieuwe projecten voor een totaal vastleggingsbedrag van 120 miljoen EUR. De projectgerelateerde vastleggings- en ordonnanceringskredieten zijn globaal toegenomen met respectievelijk 31,7 miljoen EUR en 22 miljoen EUR. Daaruit volgt een vastleggingsvermindering van de lopende projecten voor 88,3 miljoen EUR, die vooral betrekking heeft op het project “gevaarlijke verkeerspunten en dringende wegenwerken” uit 2009.

De ontvangsten en uitgaven van het Vlaams Toekomstfonds zijn bijgesteld van 27 miljoen EUR naar 114,6 miljoen EUR. Die aanpassingen zijn voor 10 miljoen EUR verklaard in de toelichting bij artikel CB0 CG010 4640 van de middelenbegroting. Aan de ontvangstenzijde van de begroting van het Vlaams Toekomstfonds staan inkomsten uit dividenden van Dexia. Zij zullen worden doorgestort naar de middelenbegroting. Het is echter onduidelijk of het Vlaams Toekomstfonds deze dividenden, die worden uitgekeerd in aandelen, onmiddellijk zal verkopen, dan wel of het andere middelen zal aanwenden om naar de middelenbegroting door te storten.

3.3 Beleidsdomein Internationaal Vlaanderen

Artikel 26

De hier toegestane herverdeling binnen het programma DG (Toerisme) lijkt overbodig, daar ze in principe al wordt gemachtigd door artikel 15 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit, tenzij het de bedoeling is een herverdeling toe te staan van een basisallocatie houdende gesplitste kredieten naar basisallocaties houdende niet-gesplitste kredieten. Dit kan evenwel niet worden nagegaan doordat de ontvangende basisallocaties op dit ogenblik geen kredieten bevatten.

3.4 Beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie

Fonds Flankerend Economisch Beleid (Hermesfonds)

Dotatieverhoging

Voor het Hermesfonds is er een dotatieverhoging van 35,69 miljoen EUR (basisallocatie EC0 ED200 4141 van de algemene uitgavenbegroting). De persmededeling van de Vlaamse Regering over de begrotingscontrole 2010 stelt daarover dat de voorheen aangekondigde besparingen moeilijk aan te houden zijn in betaalkredieten, omdat die ook betrekking hebben op facturen voor engagementen uit het verleden en dat daarom bij de technische bilaterale weer 34,94 miljoen EUR betaalkredieten zijn toegekend.

Het is niet duidelijk waarom voor de betaling van facturen voor engagementen uit het verleden geen beroep wordt gedaan op het overgedragen begrotingsresultaat van het Hermesfonds, dat immers juist daarvoor is opgebouwd.

Het Rekenhof heeft vroeger overigens al verscheidene malen opgemerkt dat het aangehouden begrotingssaldo binnen het Hermesfonds voldoende moet worden verantwoord.

Verkoop onroerend goed

De toelichting bij de begroting van het Hermesfonds maakt melding van de verkoop van het onroerend goed van het ex-VLAO (Vlaams Agentschap Ondernemen) te Vilvoorde. Zij schat de opbrengst ervan op 700.000 EUR. Deze ontvangst wordt ook in de ontvangstenbegroting van de instelling opgenomen.

Volgens het bedrijfsrevisorenverslag van februari 2009 over de ontbinding zonder vereffening van het VLAO verminderde de jaarrekening de oorspronkelijk door het registratiekantoor Vilvoorde geschatte waarde van dit pand met 487.800 EUR, van 1.587.800 EUR tot 1.100.000 EUR.

3.5 Beleidsdomein Onderwijs en Vorming

Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGIOn) en Gemeenschapsonderwijs (GO!)

De persmededeling van de Vlaamse Regering d.d. 23 april 2010 verwijst indirect naar de zogenaamde *containerklassen*, die al in september de meest dringende noden moeten lenigen ingevolge het plaatstekort in het basisonderwijs in Brussel en enkele grote steden. Daarvoor is blijkbaar in geen extra middelen voorzien, noch in de tabel van de algemene uitgavenbegroting, noch in de begrotingen van het AGIOn en van het GO!. Ook in de respectieve toelichtingen wordt daarover niets vermeld. Nochtans kunnen toch al in 2010 kosten worden verwacht voor de huur of aankoop van dergelijke containerklassen. De vraag rijst hoe deze plannen realiseerbaar zijn binnen de voorziene budgetten en zonder weerslag op de geplande realisaties.

3.6 Beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

DAB Centrum voor Informatie, Communicatie en Vorming in de Welzijnssector (CICOV)

De werkingsmiddelen van de DAB CICOV bevatten een krediet voor de betaling van de facturen van het interimkantoor, waarop het CICOV een beroep doet voor de tijdelijke vervanging van bestaande personeelsleden. Interimarbeid in de overheidssector blijft echter principieel uitgesloten zolang geen uitvoering is gegeven aan artikel 48 van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers. Bovendien omzeilt het gebruik van interimarbeid het APKB([11]), dat alleen in statutaire of contractuele tewerkstelling voorziet.

Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA)

Artikel 42 van het ontwerp van programmadecreet voorziet niet meer in een beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden. Dit zal het Vlaams Parlement onttrekken aan de informatieverstrekking die werd vastgelegd in artikel 8, 3de lid, van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003. Een beheersovereenkomst, evenals elke verlenging, wijziging, schorsing of ontbinding ervan, wordt, vóór de ondertekening ervan, door de Vlaamse Regering meegedeeld aan het Vlaams

[11] Koninklijk besluit van 22 december 2000 tot bepaling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van de rijksambtenaren die van toepassing zijn op het personeel van de diensten van de Gemeenschaps- en Gewestregeringen en van de Colleges van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en van de Franse Gemeenschapscommissie, alsook van de publiekrechtelijke rechtspersonen die ervan afhangen.

Parlement. Het Vlaams Parlement toetst binnen de maand de overeenstemming tussen de beheersovereenkomst en de doelstellingen van de goedgekeurde beleidsnota.

Die informatieverstrekking is nochtans belangrijk voor, onder meer, de inschatting van de budgettaire consequenties van de uitvoering van het beleid inzake infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden.

3.7 Beleidsdomein Werk en Sociale Economie

Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB)

De belangrijkste wijzigingen in de begroting van de VDAB hebben betrekking op bijkomende dotaties van 10 miljoen EUR voor de Vlaamse ondersteuningspremie (VOP) voor personen met een handicap en 3,358 miljoen EUR voor de tewerkstellingspremies voor 50-plussers.

Sinds 1 oktober 2008 zijn de vroegere Vlaamse inschakelingspremie (VIP) en de compensatie voor het rendementsverlies (CAO 26) voor het in dienst nemen of houden van een persoon met een arbeidshandicap geïntegreerd in één VOP. De nieuwe regelgeving richt zich tot meer werkgevers en biedt hogere loontegemoetkomingen. Dit impliceert dat de uitgaven die voorheen 45 miljoen EUR per jaar beliepen nu tot 70 miljoen EUR stijgen. De toelichting bij de begroting raamt de uitgaven voor 2010 op 68.811 duizend EUR. Na de begrotingscontrole bekomt de VDAB een dotatie van 64.416 duizend EUR.

Ook in het kader van de tewerkstellingspremie voor 50-plussers, zorgde een nieuwe regelgeving sinds 1 januari 2009 voor verhoogde premies. De toelichting raamt de uitgaven voor deze premies in 2010 op 20.358 duizend EUR. Ze ging uit van een daling van 5% in het aantal aanvragen ten opzichte van 2009. Na de begrotingscontrole bekomt de VDAB een dotatie die precies overeenstemt met de geraamde uitgaven.

Ondanks de verhoging met 13.358 duizend EUR blijven de dotaties voor deze loonpremies krap of zelfs onvoldoende. Om de geraamde uitgaven te financieren, zal de VDAB andere middelen moeten aanwenden. Enerzijds beschikt de VDAB over voldoende overgedragen saldi uit het verleden. Anderzijds werden de betalingskredieten van de VDAB beperkt. De Vlaamse overheid legt de VDAB voor 2010 een onderbenutting van 12 miljoen EUR op. Bovendien is er een blokkering van 4.411 duizend EUR in het vooruitzicht gesteld zo de Vlaamse begrotingsdoelstellingen 2010 niet zouden worden gehaald. Het is momenteel echter niet duidelijk wat een dergelijke blokkering inhoudt. De combinatie van een tekort op de VOP van 4 miljoen EUR, een opgelegde onderbenutting van 12 miljoen EUR en een onduidelijke blokkering van 4 miljoen EUR, stelt de VDAB voor een moeilijke opgave. Deze doelstellingen zijn mogelijkerwijze alleen realiseerbaar als de VDAB schrapt in haar kernactiviteiten. Gelet op de moeilijk invulbare besparingsmaatregelen, heeft de raad van bestuur van de VDAB de huidige aangepaste begroting nog niet goedgekeurd.

3.8 Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie

Programmatoelichtingen

In de memorie van toelichting van het beleidsdomein L – Leefmilieu, Natuur en Energie ontbreekt de toelichting bij de begrotingen van de Vlaamse instellingen van openbaar nut, die niet behoren tot de consolidatiekring van de Vlaamse overheid: de instelling van categorie B Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (VMW) en de eigen vermogens Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (EV INBO) en Ondersteunend Centrum van het Agentschap voor Natuur en Bos (OC-ANB). De instructies over de memorie van toelichting in bijlage 2 bij de *Omzendbrief Begrotingsinstructies Begrotingscontrole 2010* van de Vlaamse Regering (VR 2010 1801 MED.0029/1) namen immers de instellingen die niet behoren tot de consolidatiekring van de Vlaamse overheid ten onrechte niet op in de voorgestelde indeling van het bijgevoegd vast schema.

3.9 Beleidsdomein Hogere entiteiten

Programma VE – Algemene werkingskosten Vlaamse Regering

Basisallocatie VR0 VE007 7131 (Vlaamse Regering – Aankoop van bestaande gebouwen – Binnen de overheidssector – Hotel Errera) wordt ingeschreven voor de gedeeltelijke betaling van het vonnis over de BTW-betwisting([12]). De begrote middelen volstaan niet om de verdeelsleutel tussen de aanrekening op programma VE en het Vlaams Fonds voor de Lastendelging (VFLD) na te komen.

Het vonnis dateert van januari 2009. De middelen voor de uitvoering van het vonnis waren beter al opgenomen in de begrotingsaanpassing van 2009. Dat zou de verwijlintresten hebben gedrukt.

[12] Programma VE (Algemene werkingskosten Vlaamse Regering) draagt 10% van de hoofdsom, 50% van de verwijlintresten en 100% van de gerechts- en betekeningskosten. Het andere deel (90% van de hoofdsom en 50% van de verwijlintresten) wordt gedragen door het VFLD (Vlaams Fonds voor de Lastendelging).

BIJLAGE:

Formele opmerkingen bij het onderzoek
van de aanpassing van de Vlaamse begroting voor 2010

Verslag van het Rekenhof
aan het Departement Financiën en Begroting,
afdeling Beleidsondersteuning en Begrotingszaken

REKENHOF

Formele opmerkingen bij het onderzoek van de aanpassing van de Vlaamse begroting voor 2010

Verslag van het Rekenhof
aan het departement Financiën en Begroting
afdeling Beleidsondersteuning en
Begrotingszaken

Goedgekeurd in de
Nederlandse kamer van het Rekenhof
op 20 mei 2010

Inhoud

1 Ontwerp van de uitgavenbegroting 29
2 Tabel..... 31
3 Begrotingen van DAB's en VOR's 34
4 Toelichtingen..... 38

1 Ontwerp van de uitgavenbegroting

Artikel 10

De basisallocaties MB0 MD006 5100 (Departement MOW – Kapitaaloverdrachten aan bedrijven en financiële instellingen – Niet verdeeld - Investeringen op de luchthaven Kortrijk (Pro Memorie)) en MB0 ME011 6100 (Departement MOW – Kapitaaloverdrachten binnen eenzelfde institutionele groep – Niet verdeeld - Aan de nv BAM voor het project Hardenvoortviaduct en aanneming Noorderlaanbrug (BVR 15/05/2009)) moeten in dit artikel worden opgenomen, aangezien ze geen eigen decretale basis hebben.

Voor de reeds opgenomen basisallocaties HB0 HH034 3300, HB0 HH035 3200 en HB0 HH 038 3500 moeten ook de subsidiebedragen worden vermeld. Het betreft immers subsidies aan radio- en televisieomroepen, wat krachtens artikel 2 van de cultuurpactwet van 16 juli 1973 een culturele aangelegenheid is, waarop deze wet van toepassing is.

Anderzijds bevat de opsomming onder dit artikel een aantal toelagen aan de EVA's VVM- De Lijn, Waterwegen en Zeekanaal NV en NV De Scheepvaart die al decretaal onderbouwd zijn door artikel 13 van het decreet houdende de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2010. De volgende basisallocaties mogen bijgevolg in dit artikel worden geschrapt:

- MB0 ME001 4141 (Departement MOW – Inkomensoverdrachten binnen een institutionele groep – Aan administratieve openbare instellingen (AOI) – Werking algemeen - EVA VVM-De Lijn als bijdrage tot het evenwicht van haar exploitatierekening met inbegrip van de werkingskosten van de bijzondere studiediensten)
- MB0 MG008 4141 (Departement MOW – Inkomensoverdrachten binnen een institutionele groep – Aan administratieve openbare instellingen (AOI) – Werking algemeen - EVA Waterwegen en Zeekanaal NV)
- MB0 MG009 4141 (Departement MOW – Inkomensoverdrachten binnen een institutionele groep – Aan administratieve openbare instellingen (AOI) – Werking algemeen - EVA NV De Scheepvaart om te voorzien in de ontoereikendheid van haar bedrijfsontvangsten)
- MB0 MG010 4141 (Departement MOW – Inkomensoverdrachten binnen een institutionele groep – Aan administratieve openbare instellingen (AOI) – Werking algemeen - Bij wijze van bonus aan het EVA NV De Scheepvaart in het kader van de afgesloten beheersovereenkomst)

- MB0 MG012 6141 (Departement MOW – Kapitaaloverdrachten binnen eenzelfde institutionele groep – Investeringsbijdragen aan administratieve openbare instellingen (AOI) - EVA Waterwegen en Zeekanaal NV)
- MB0 MG013 6141 (Departement MOW – Kapitaaloverdrachten binnen eenzelfde institutionele groep – Investeringsbijdragen aan administratieve openbare instellingen (AOI) - EVA NV De Scheepvaart)

Ook basisallocatie MC0 MI109 3122 (Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust – Overige exploitatiesubsidies aan overheidsbedrijven - De havenbedrijven ten behoeve van de havenkapiteindiensten die expliciet kunnen worden toegewezen aan de verkeersafwikkeling, de veiligheid en de vrijwaring van het milieu, in toepassing van art. 32 van het decreet betreffende de begeleiding van de scheepvaart op de maritieme toegangswegen en de organisatie van het maritiem reddings- en coördinatiecentrum van 16 juni 2006) mag worden geschrapt uit de opsomming van dit artikel, omdat artikel 32 van het decreet van 16 juni 2006 de decretale basis vormt voor de subsidie.

Artikel 48, 49, 50, 51

Alle vier de ontwerpbegrotingen van de DAB's van het beleidsdomein RWO bevatten bij de uitgaven vastleggings- en ordonnanceringskredieten. Bij het Grondfonds en het FFUSH spreken de artikelen 48 en 50 alleen over *uitgaven,* terwijl bij het Herstelfonds en het VIOE de artikelen 49 en 51 de uitgaven onderverdelen in vastleggingen en ordonnanceringen. Het is aangewezen voor elke DAB de vastleggings- en ordonnanceringskredieten in de decreetsbepaling te vermelden.

2 Tabel

Beleidsdomein G – Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Programma GC – Algemeen

De toelichting bij de basisallocatie GB0 GC020 3300 (Departement WVG- Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen – Algemeen en forensisch welzijnswerk) vermeldt dat het krediet verhoogt met 705 duizend EUR (wat ook overeenkomt met de duiding onder de tabel: 200 + 87 + 418), terwijl in de uitgavenbegroting staat dat het krediet verhoogt met 699 duizend EUR.

In de administratieve tabel is de volgende correctie aangewezen: 86.777 (krediet BO 2010) + 705 = 87.482 (krediet BC 2010), in plaats van 87.476.

Beleidsdomein H – Cultuur, Sport, Jeugd en Media

Programma HF – Sport

In de uitgavenbegroting onder basisallocatie HB0 HF049 1211 (Departement CJSM – Algemene werkingskosten – Allerhande uitgaven in het kader van internationaal en europees sportbeleid) wordt geen krediet opgenomen. De begroting van het BLOSO bevat echter een ontvangst van 73 duizend EUR voor de *Europese dag van de trainer* met een verwijzing naar deze basisallocatie.

Beleidsdomein J – Werk en Sociale Economie

Programma JD – Werk

Het niet gesplitste krediet op basisallocatie JB0 JD114 4142 voorziet in een dotatie aan de VDAB om de Vlaamse tewerkstellingspremie voor 50-plussers te financieren. Deze tewerkstellingspremie is een loonpremie die de werkgever voor een periode van twaalf maanden kan bekomen. Het recht ontstaat het eerstvolgende kwartaal na de indiensttreding en eindigt vijftien maanden na de datum van indiensttreding. De toekenning en afhandeling van de premie verlopen dus over meer dan één jaar en kunnen zelfs over drie kalenderjaren lopen. Bovendien bepaalt het besluit van de Vlaamse Regering van 28 april 2006 tot invoering van de tewerkstellingspremie in artikel 3 dat de tewerkstellingspremie alleen kan worden toegekend binnen de perken van de daartoe vastgestelde begrotingskredieten. Gelet op deze wettelijke bepaling en op het jaaroverschrijdende karakter van de premie, is het aangewezen hetzij behalve in een betaalkrediet ook in een vastleggingsmachtiging te voorzien, hetzij met gesplitste kredieten te werken.

Beleidsdomein M – Mobiliteit en Openbare Werken

Een aantal basisallocaties van het beleidsdomein MOW krijgen in de begrotingstabel weer een onvolledige benaming. In sommige gevallen gaat het bovendien om vrij essentiële informatie, zoals de verwijzing naar decreten of artikels.

Onder meer de volgende basisallocaties zijn onvolledig (het onderstreepte gedeelte is weggevallen):

MB0 MC004 1211:
"DEPARTEMENT MOW - ALGEMENE WERKINGSKOSTEN (VERGOED AAN ANDERE SECTOREN DAN DE OVERHEIDSSECTOR) - DEELNEMING AAN TENTOONSTELLINGEN IN BINNEN- EN BUITENLAND, VERTEGENWOORDIGINGS- EN ONTVANGSTKOSTEN, CEREMONIEKOSTEN, VOORDRACHTEN EN WEDSTRIJDEN, FILMS, WETENSCHAPPELIJKE PUBLICATIES, ANDERE UITGAVEN VAN DEZELFDE AARD EN DEELNAME AAN INTERNATIONALE SAMENWERKINGSPROGRAMMA'S"

MB0 MD001 1211:
"DEPARTEMENT MOW - ALGEMENE WERKINGSKOSTEN (VERGOED AAN ANDERE SECTOREN DAN DE OVERHEIDSSECTOR) - (INBEGREPEN ARBEIDSPRESTATIES VAN WERKLIEDEN EN TECHNICI UIT DE PRIVE-SECTOR EN KOSTEN VOOR AANKOOP EN ONDERHOUD VAN KLEIN MATERIAAL T.B.V. HET HYDROLOGISCH ONDERZOEK VAN DE AFDELING) SPECIFIEK AAN DE AFDELING WATERBOUWKUNDIG LABORATORIUM EN HYDROLOGISCH ONDERZOEK, ANDERE DAN DEZE BEDOELD IN DE OVERIGE BASISALLOCATIES

MB0 ME008 6142:
"DEPARTEMENT MOW - KAPITAALOVERDRACHTEN BINNEN EENZELFDE INSTITUTIONELE GROEP – OVERIGE KAPITAALOVERDRACHTEN AAN ADMINISTRATIEVE OPENBARE INSTELLINGEN (AOI) – SOMMEN ONDERSCHREVEN DOOR DE STAAT TOT SAMENSTELLING VAN HET KAPITAAL VOOR HET AANLEGGEN VAN BUURTSPOORWEGEN - SOMMEN OVERGENOMEN TOT ONTLASTING VAN DE PROVINCIES EN GEMEENTEN DIE DEELGENOMEN HEBBEN AAN DE SAMENSTELLING VAN HET OPRICHTINGSKAPITAAL VAN DE GECONCEDEERDE BUURTSPOORWEGEN WAARVAN DE INBEDRIJFSTELLING DEFINITIEF OPGEHEVEN IS (WET VAN 24 JUNI 1885)

MB0 MG001 1410:
"DEPARTEMENT MOW - HERSTEL EN NIET-WAARDEVERMEERDEREND ONDERHOUD VAN WEGEN- EN WATERBOUWKUNDIGE WERKEN - KOSTEN VERGOED AAN ANDERE SECTOREN DAN DE OVERHEIDSSECTOR - GEWOON ONDERHOUD VAN DE HAVENS – ALLERHANDE KOSTEN BETREFFENDE HET ONDERHOUD, ALSOOK BAGGERWERKEN, ALSOOK DE INSTANDHOUDING M.I.V. HET VERWERKEN VAN SPECIE EN HET ONDERHOUD VAN DE MARITIEME TOEGANGSWEGEN (CONFORM ARTIKEL 2, 10°, 16° EN ARTIKEL 29 VAN HET HAVENDECREET VAN 2 MAART 1999) DIT INCLUSIEF DE KANAALDOKKEN, ZWAAIKOMMEN EN KANALEN, CONFORM ART. 2, 10° EN 29° VAN HET HAVENDECREET VAN 2 MAART 1999

MC0 MI109 3122:
"AGENTSCHAP VOOR MARITIEME DIENSTVERLENING EN KUST – OVERIGE EXPLOITATIESUBSIDIES AAN OVERHEIDSBEDRIJVEN - DE HAVENBEDRIJVEN TEN BEHOEVE VAN DE HAVENKAPITEINDIENSTEN DIE EXPLICIET KUNNEN WORDEN TOEGEWEZEN AAN DE VERKEERSAFWIKKELING, DE VEILIGHEID EN DE VRIJWARING VAN HET MILIEU, IN TOEPASSING VAN ART. 32 VAN HET

DECREET BETREFFENDE DE BEGELEIDING VAN DE SCHEEPVAART OP DE MARITIEME TOEGANGSWEGEN EN DE ORGANISATIE VAN HET MARITIEM REDDINGS- EN COORDINATIECENTRUM VAN 16 JUNI 2006"

Programma MA – Apparaatkredieten

Het is niet duidelijk wat het onderscheid is tussen basisallocatie MB0 MA003 1211 (Departement MOW – Algemene werkingskosten (vergoed aan andere sectoren dan de overheidssector) – Beleidsdomein MOW), waarvoor in een krediet van 285 duizend EUR is voorzien, en basisallocatie MB0 MA004 1211 (Departement MOW – Algemene werkingskosten (vergoed aan andere sectoren dan de overheidssector)) waarvoor in 2.748 duizend EUR krediet is voorzien.

3 Begrotingen van DAB's en VOR's

Beleidsdomein B - Bestuurszaken

DAB ICT

De initiële begroting kende aan de DAB ICT een werkingsdotatie voor e-government toe van 3.919 duizend EUR (BHJ BG603 4610). Ditzelfde cijfer is terug te vinden in de detail van de begrotingswijziging 2010 als initieel begroot bedrag. De begrotingscontrole trekt dit bedrag op tot 3.988 duizend EUR. In de administratieve uitgaventabel BC 2010 is daarentegen sprake van een initieel budget van 4.269 duizend EUR, waardoor er een afname zou zijn met 281 duizend EUR om tot het bedrag van 3.988 duizend EUR te komen (BH0 BG602 4130).

De toelichting bij het beleidsdomein Bestuurszaken vermeldt eveneens 4.269 duizend EUR en de daling met 281 duizend EUR dient voor een transfer naar basisallocatie BH0 BA600 1100 voor de werving van adviseurs voor de toezichtcommissie (100 duizend EUR) en een transfer naar basisallocatie BH0 BG601 4130 als gevolg van de spreiding van de besparingen binnen de DAB (181 duizend EUR).

Er is geen aansluiting tussen de genoemde cijfers, hoewel de eindtotalen in de budgetcontrole 2010 wel overeenstemmen.

DAB Overheidspersoneel

Voor werkingskosten dalen de kredieten van 2.741 duizend EUR (GOK) naar 2.350 duizend EUR (GOK). De enige toelichting die voor deze DAB wordt gegeven, is dat de gegevens werden aangepast aan de uitvoeringsgegevens van 2009.

Bovendien verschillen de cijfers die worden gegeven voor het reservefonds in de kolom BO 2010 van de DAB- begroting van die in de toelichting.

Beleidsdomein D – Internationaal Vlaanderen

Strategische adviesraad Vlaanderen (SARiV)

Hoewel de toelichting bij de begroting van de SARiV aangeeft dat het krediet van 18 duizend EUR voor de andere werkingskosten (buiten de presentiegelden) waarschijnlijk niet zal volstaan om alle kosten te dekken en de SARiV bijgevolg een beroep zal moeten doen op zijn reserves van vorige jaren, voorziet de begroting van het SARiV daar niet in.

Beleidsdomein E – Economie, Wetenschap en Innovatie

Fonds Flankerend Economisch Beleid (Hermesfonds)

De toelichting bij de begroting van het Hermesfonds verduidelijkt dat voor de oproep ondernemerschap media niet meer met subsidies, maar met contracten zal worden gewerkt. Daardoor moeten de daaraan gekoppelde kredieten van 2,5 miljoen EUR een aangepaste ESR-codificatie 12 meekrijgen.

In de aangepaste begroting van het Hermesfonds is dit krediet van 2,5 miljoen EUR voor de bevordering van het ondernemerschap echter nog altijd onder de oude ESR-codificatie 3300 *Inkomensoverdrachten aan privaatrechtelijke instellingen zonder winstoogmerk* opgenomen.

Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT)

Het IWT is een vergoeding verschuldigd aan de Vlaamse overheid in het kader van een project waaraan een consortium van zes partners deelneemt, waaronder het departement Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid. De vergoeding wordt in schijven betaald. Normaliter zou het IWT 4 duizend EUR in 2009 betalen en een saldo van 3 duizend EUR in 2010. De in 2009 geplande 4 duizend EUR werd nog niet betaald, waardoor het IWT in zijn huidige begroting de uitgaven voor 2010 verhoogde van 3 duizend tot 7 duizend EUR. Deze verhoging is niet opgenomen in de middelenbegroting (ontvangstartikel EB0 EE100 4640 – Departement EWI- Inkomensoverdrachten binnen een institutionele groep – Van administratieve openbare instellingen (AOI) – Terugstorting door IWT). De begroting van het IWT en de middelenbegroting sluiten in dit verband niet aan.

Herculesstichting

Conform de reglementaire bepalingen van het oprichtingsdecreet en de samenwerkingsovereenkomst met de Vlaamse overheid behoudt de Herculesstichting de ontvangen, maar nog niet aangewende dotaties voor het initiële doel. Zij bouwt diverse reserves op voor de eigen werking enerzijds en de subsidiëring van (middel)zware onderzoeksinfrastructuur anderzijds.

In 2010 bekomt de stichting een dotatie voor (middel)zware onderzoeksinfrastructuur van 14.250 duizend EUR. Langs uitgavenzijde worden de te betalen investeringssubsidies op 5.525 duizend EUR geraamd. Het overschot op de investeringsdotatie wordt momenteel integraal geregistreerd als over te dragen saldo op de ESR code 03.22. Het merendeel van dit saldo zal echter worden toegevoegd aan de reserves en dient aldus te worden geregistreerd onder de ESR code 93 *Spijzigen van reservefondsen*.

Beleidsdomein F - Onderwijs

DAB Fonds Inschrijvingsgelden Centra voor Volwassenenonderwijs

In de begroting van deze DAB wordt de aangepaste begroting 2010 naast de initiële begroting 2010 en de 3e begrotingscontrole 2009 geplaatst. Bij de meeste andere rechtspersonen is dit laatste de uitvoering 2009, waardoor het overgedragen resultaat aansluit. Bij deze DAB is dat niet geval: de 3e BC2009 vermeldt een over te dragen overschot van het boekjaar van 3.798 duizend EUR, terwijl de BC2010 een overgedragen overschot vorige boekjaren van 2.867 duizend EUR vermeldt.

Beleidsdomein L – Leefmilieu, Natuur en Energie

DAB Minafonds

In de begrotingstabel van de DAB Minafonds zijn voor de begrotingsartikelen LBC LC048 6140 en LBC LC051 6141 de omschrijvingen, evenals de bedragen van het GVK en GOK van de BC 2010, omgewisseld en zijn voor het begrotingsartikel LBC LD026 6141, zowel de ESR-code als de omschrijving bij dit begrotingsartikel niet correct opgegeven.

Verscheidene bedragen van de uitvoeringsrekening van de begroting van 2009 zijn voor de uitgaven foutief of niet ingevuld, meer bepaald:

- LBC LC037 4140: 296 duizend EUR GOK i.p.v. 269 duizend EUR;
- LBC LD003 1211: 1.583 duizend EUR GVK i.p.v. 11.583 duizend EUR;
- LBC LC005 1211: 484 duizend EUR GVK en 170 duizend EUR GOK;
- LBC LC061 7000: 131 duizend EUR GOK.

Hieruit volgt dat ook het opgegeven over te dragen overschot van het begrotingsjaar 2009 (LBC LB001 0322) niet correct is. Het moet 191.373 duizend EUR bedragen i.p.v. 191.631 duizend EUR.

Ten slotte bevat de begrotingstabel nog kredietbedragen in de aangepaste begroting 2010 met een niet aangepaste ESR-code, nl. LBC LC048 6140 en LBC LC031 4100.

Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)

In het artikel 70, paragraaf 2 worden de ontvangsten en uitgaven voor orde van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) geraamd op 104.568 duizend EUR. In de aangepaste begrotingstabel van de VMM zijn deze posten voor orde echter niet meer opgenomen.

Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (VMW)

In de begrotingstabel van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening is onder de verzamelde ESR-code 7111/7131 'Aankopen gronden en gebouwen in het binnenland' een investeringsbedrag van 37 miljoen EUR opgenomen. Dat bedrag dient verder ingedeeld te worden naar de geëigende ESR-codes of, in voorkomend geval, aan een andere groep toegewezen te worden.

Eigen Vermogen Ondersteunend Centrum van het Agentschap voor Natuur en Bos (EV OC-ANB)

In de begrotingstabel van het eigen vermogen OC-ANB is voor de ontvangen dotatie van de DAB Minafonds (ESR-code 4630) de verwijzing naar het begrotingsartikel LBC LD017 4170 niet ingevuld. Het bedrag van deze dotatie voor de uitvoering 2009 bedraagt 298 duizend EUR, en niet 248 duizend EUR. Dit laatste bedrag heeft betrekking op de aanrekening in 2009 van dotaties uit de departementale begroting en dient dus te worden gerapporteerd met ESR-code 4610.

Voorts zijn voor de uitgaven van de aangepaste begroting 2010 nog ESR-codes opgenomen die verwijzen naar niet-verdeelde kredieten (ESR-codes 0100 en 1100) en is de ESR-code 1410 niet correct.

Eigen Vermogen van het Instituut voor Natuur- en bosonderzoek (EV INBO)

In de begrotingstabel van het eigen vermogen INBO bedraagt de som van de ontvangsten met ESR-codes 1611 en 1613 voor de uitvoering 2009 en de BC 2010, respectievelijk 940 duizend EUR en 803 duizend EUR, terwijl als totalen voor de ESR-code 161 respectievelijk 1.061 duizend EUR en 932 duizend EUR is ingevuld. De ESR-code 4920 is niet correct, en dient overeenkomstig de omschrijving te worden vervangen door de ESR-code 4942.

Bij het afsluiten van het begrotingsonderzoek was de uitvoeringsrekening van het begrotingsjaar 2009 nog niet beschikbaar. Het Rekenhof heeft de afstemming tussen de opgegeven bedragen voor het begrotingsjaar 2009 en het overgedragen saldo (ESR-code 0821) in de aangepaste begroting 2010 dan ook niet kunnen controleren.

4 Toelichtingen

Beleidsdomein C – Financiën en Begroting

De toelichting bij Basisallocatie CE0 CC217 7422 (Vlaamse Belastingsdienst – verwerving van overig materieel – specifieke investeringsuitgaven) bevat een contradictio in terminis, waar ze stelt: “om de verder ontwikkeling van het VFP en andere informaticaprojecten financieel mogelijk te maken, wordt voor de vastleggingskredieten 2.200 OK (ordonnanceringskrediet) gevraagd”.

Beleidsdomein D – Internationaal Vlaanderen

Bij zes basisallocaties is in de toelichting niets terug te vinden over de kredietwijzigingen.

De toelichting over de uitgaven bij de begroting van Toerisme Vlaanderen is niet in overeenstemming met de aanpassingen in de begroting van Toerisme Vlaanderen.

Beleidsdomein F – Onderwijs

In de uitvoeringsrekening 2009 van AGIOn is een kapitaaloverdracht van de VGC opgenomen van 2.995 duizend EUR. In de initiële begroting was geraamd dat die zou stijgen tot 3.800 duizend EUR. In de aangepaste begroting is zij verminderd tot nul. Het wegvallen van deze ontvangst wordt niet toegelicht.

De VLOR-begroting wordt niet toegelicht, hoewel ze op diverse punten werd aangepast.

Beleidsdomein G – Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

De overzichtstabel van de uitgavenbegroting voor het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin vermeldt dat het VRK voor het programma D (Gezondheidsbeleid en het zorgbeleid voor gezinnen en ouderen) verhoogt met 1.996 duizend EUR, terwijl in de toelichting, onder “Evolutie van de totalen voor de uitgaven”, staat dat het VRK voor het programma D verhoogt met 5.224 duizend EUR.

Luidens de uitgavenbegroting en de toelichting bij basisallocatie GE0 GA3OO 1100 verhoogt het krediet met 451 duizend EUR. In de duiding onder de tabel in de toelichting is slechts sprake van 180 + 273 - 4 = 449 duizend EUR.

Beleidsdomein H – Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Het overgedragen saldo en over te dragen saldo van de DAB 'uitleendienst kampeermateriaal voor de jeugd', opgenomen in de bijlage, verschilt van de saldi vermeld in de toelichting, met name 113 duizend EUR tegenover 123 EUR. Dat wordt verklaard door de stijving van het reservefonds.

Beleidsdomein N – Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed

Volgens de toelichting per programma wordt 200 duizend EUR van basisallocatie NC0 NA022 7422 (aankopen en investeringen informatica beleidsdomein RWO) toegewezen aan de nieuwe basisallocatie NC0 NA025 0100 voor de financiering van het project digitale bouwaanvraag. In de tabel bestaat basisallocatie NC0 NA025 0100 echter niet en bedraagt basisallocatie NC0 NA022 7422 200 duizend EUR meer dan in de toelichting (3.655 duizend EUR GVK en 3.443 duizend EUR GOK in de tabel tegenover 3.455 duizend EUR GVK en 3.243 duizend EUR GOK in de toelichting). De toelichting is niet consistent met de tabel van de uitgavenbegroting.

Volgens artikel 51 van de uitgavenbegroting en de ontwerpbegroting van de DAB VIOE, is deze DAB gemachtigd 9.869 duizend EUR ontvangsten en hetzelfde bedrag ordonnanceringen te verrichten. In de toelichting per programma bij beleidsdomein N vermeldt de ontwerpbegroting van het VIOE echter 9.742 duizend EUR ontvangsten en ordonnanceringen. Beide dienen op elkaar afgestemd te worden.